

Obsah

1 Úvod	11
2 Strategie učení	15
2.1 Strategie učení jako cíl a výsledek vzdělávání, mediátor a prediktor výsledků	18
3 Strategie učení a výsledky vzdělávání	21
3.1 Strategie, styly učení, postoje, motivace, podpora strategií a výsledky vzdělávání	22
4 Žákovské strategie v kontextu didaktiky cizích jazyků	25
4.1 Cíl výuky cizích jazyků: komunikační kompetence ve vztahu k řečovým dovednostem	26
4.2 Strategie při učení se cizímu jazyku a jeho užívání	30
4.2.1 Klasifikace strategií učení a užívání cizího jazyka ve vztahu k jazykovým prostředkům a řečovým dovednostem	32
4.3 Strategie učení a užívání cizího jazyka a jejich klasifikace perspektivou lingvodidaktickou dle řečových dovedností	34
4.3.1 Receptivní řečové dovednosti	36
4.3.2 Produktivní řečové dovednosti	40
5 Metodologie výzkumu žakovských strategií a vzdělávacích výsledků v anglickém jazyce	45
5.1 Cíl a význam výzkumu	45
5.2 Výzkumné otázky	47
5.3 Design výzkumu	47
5.4 Metody sběru dat	49
5.4.1 Dotazník strategií učení se angličtině	49
5.4.2 Dotazník podpory strategií učení se angličtině ve výuce (pro učitele)	53
5.4.3 Dotazník postojů k předmětu a předpokladů pro školní výkon v anglickém jazyce	54
5.4.4 Dotazník učební motivace v anglickém jazyce jako školním předmětu	55
5.4.5 Dotazník výkonové motivace v anglickém jazyce jako školním předmětu	56
5.4.6 Dotazník stylů učení se angličtině	57
5.4.7 Demografický dotazník	61
5.4.8 Jazykový test Key English Test for Schools (KET)	62
5.4.9 Šablony na strategie užitě při řešení jazykových úloh testu KET	72
5.5 Vzorek a jeho výběr	74
5.6 Sběr dat	76
5.7 Metody analýzy dat	77
5.7.1 Kategoriální systémy strategií užívání jazyka u úloh testu KET na řečové dovednosti	78

5.8	Vliv designu výzkumu na zjištěné výsledky	100
5.9	Struktura prezentace výsledků žáků v anglickém jazyce na konci povinného vzdělávání	103
6	Charakteristika učení se anglickému jazyku u zkoumaných žáků	105
6.1	Postoje žáků k předmětu a předpoklady pro výkon	106
6.2	Učební motivace žáků v anglickém jazyce	112
6.3	Výkonová motivace žáků při učení se anglickému jazyku	117
6.4	Styly učení se žáků angličtině	121
7	Strategie učení se řečovým dovednostem	131
7.1	Používání jednotlivých strategií učení se angličtině	131
7.2	Strategie poslechu	134
7.3	Strategie čtení	135
7.4	Strategie mluvení	137
7.5	Strategie psaní	138
7.6	Kontextové výsledky: strategie slovní zásoby a překladu	140
8	Vzdělávací výsledky žáků v anglickém jazyce	143
8.1	Známka na vysvědčení	143
8.2	Zvládání řečových dovedností z pohledu žáků	144
8.3	Výsledky žáků v jazykovém testu KET (úroveň A2)	144
9	Vztah strategií učení a vzdělávacích výsledků žáků	153
9.1	Průměrná míra používání strategií a výsledky vzdělávání	153
9.2	Strategie poslechu a vzdělávací výsledky	153
9.3	Strategie čtení a vzdělávací výsledky	156
9.4	Strategie mluvení a vzdělávací výsledky	158
9.5	Strategie psaní a vzdělávací výsledky	160
9.6	Kontextové výsledky: Strategie slovní zásoby a překladu a vzdělávací výsledky	162
9.7	Nejvýznamnější strategie z hlediska vzdělávacích výsledků	164
10	Vztah strategií učení a dalších zkoumaných proměnných	167
10.1	Strategie učení, postoje k předmětu a předpoklady pro výkon	167
10.2	Strategie učení a učební motivace	169
10.3	Strategie učení a výkonová motivace žáků	170
10.4	Strategie učení a styly učení	175
10.5	Používání strategií učení žáky a jejich podpora učitelem	179
11	Vztah vzdělávacích výsledků a dalších zkoumaných proměnných	191
11.1	Postoje k předmětu, předpoklady pro výkon a vzdělávací výsledky	191
11.2	Učební motivace žáků a vzdělávací výsledky	192
11.3	Výkonová motivace žáků a vzdělávací výsledky	193
11.4	Preferované postupy v rámci stylů učení žáků a vzdělávací výsledky	195

12	Typy žáků z hlediska vzdělávacích výsledků, motivace a strategií učení	203
13	Žákovské strategie užívání jazyka z hlediska řečových dovedností	207
13.1	Žákovské strategie užívání jazyka: řečová dovednost poslech	209
13.1.1	Žákovské strategie dle fází řešení úkolu testu KET: poslech	213
13.1.2	Žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: poslech	222
13.1.3	Typické žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: poslech	233
13.2	Žákovské strategie užívání jazyka: řečová dovednost čtení	242
13.2.1	Žákovské strategie dle fází řešení úkolu testu KET: čtení	245
13.2.2	Žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: čtení	254
13.2.3	Typické žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: čtení	264
13.3	Žákovské strategie užívání jazyka: řečová dovednost mluvení	271
13.3.1	Žákovské strategie dle fází řešení úkolu testu KET: mluvení	275
13.3.2	Žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: mluvení	282
13.3.3	Typické žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: mluvení	292
13.4	Žákovské strategie užívání jazyka: řečová dovednost psaní	299
13.4.1	Žákovské strategie dle fází řešení úkolu testu KET: psaní	302
13.4.2	Žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: psaní	308
13.4.3	Typické žákovské strategie užívání jazyka ve vztahu k úspěšnosti žáka v řečové dovednosti: psaní	315
14	Sekvence strategií použitých k řešení jazykového úkolu testu KET a úspěšnost v úkolu	323
14.1	Sekvence strategií použitých k řešení jazykového úkolu testu KET: poslech	324
14.2	Sekvence strategií použitých k řešení jazykového úkolu testu KET: čtení	330
14.3	Sekvence strategií použitých k řešení jazykového úkolu testu KET: mluvení	336
14.4	Sekvence strategií použitých k řešení jazykového úkolu testu KET: psaní	344
15	Shrnutí a diskuze výsledků	351
15.1	Žákovské strategie u řečových dovedností v kontextu vzdělávacích výsledků a dalších proměnných	351
15.2	Strategie užívané žáky při řešení jazykových úkolů KET na řečové dovednosti a úspěšnost	362
15.3	Limity zjištěných výsledků a doporučení pro navazující výzkumy	365
	Závěr	371
	Resumé	375

Summary	379
Literatura	383
Seznam obrázků	397
Seznam tabulek	401
Seznam příloh	413
Přílohy	417
Rejstřík věcný	471
Rejstřík jmenný	475
Z posudků recenzentů	479